

Άγιος Χρυσόστομος Σμύρνης: Θεωρούμαι ως αρχηγός συμμοριών...

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Δύο επιστολές του Ιερομάρτυρα [αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης](#) κατά το διάστημα της αρχιερατείας του ως Μητροπολίτης Δράμας (1902-1910) μέσα από τις οποίες φαίνεται ο ζήλος του για το ποίμνιό του κατά την διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα και τις διώξεις τις οποίες υπέστη ο ίδιος.

232 (88)

Παναγιώτατε Πάτερ και Δέσποτα*,
Πιστεύω ότι ελήφθησαν τα νεώτερα γράμματά μου και εδόθησαν όπου έπρεπε. Τώρα αναγιγνώσκω νέα: ότι στέλλομαι εξ αρχικώς εις Σμύρνην και εις Δράμαν αποστέλλεται ο Βάρνης! Τι σόλοικα πράγματα είνε αυτά;

Ο εχθρός είνε πολυμήχανος. Ίσως ίσως νομίζει ότι εύρε το ευπαθές και τρωτόν μέρος όπου πονεί η καρδιά μου, και εγώ ότι θ ακούσω! Η απάντησής μου πάλιν

έσται στερεότυπος «non possumus» [δεν μπορούμε], αλλά βλέπω και εδώ τα σημεία των καιρών δεινότερα.

Χθες απηγορεύθη μοι και ο εκ της πόλεως περίπατος. Η πολιορκία γίνεται στενωτέρα, έως ου περιορισθώ εντός των τεσσάρων τειχών της Μητροπόλεώς μου.

Προχθές κατεπατήθησαν αι οικίαι των Εφόρων και Δημογερόντων της πόλεως Δράμας, πράγμα πρωτοφανές. Το βαρόμετρον δεικνύει πάλιν καταιγίδα, αλλ' ο Κύριος είνε μεθ' ημών, οφθαλμοφανώς το βλέπομεν.

Γεννηθήτω το άγιον και δίκαιον θέλημά του Παναγιώτατε και ει δυνατόν τηλεγραφήσατέ μοι αν απεφασίσθη μεταβώ εις Σμύρνην ως Έξαρχος, να υπακούσω ή να αντιστώ ως νομίζω ότι δικαιούμαι.

Τι να είπω εις δολίαν τοιαύτην περίστασιν. Υποδιατελώ κ.τ.λ.

27 Ιουλίου 1907
Ο Δράμας Χρυσόστομος

* Επιστολή προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ Γ' (τον Μεγαλοπρεπή).

238 (94)

Φίλτατε μοι Σωφρόνιε**,

Ερωτάτε να γράψω υμίν το κατά πρόσωπον και την κατάστασίν μου. Χαλεπόν πράγμα μου ζητείτε. Γνώριζε ημάς και θανατουμένους κατά πάσαν ώραν και την κατάστασιν μας βάπτισμα πυρός και αίματος και έχετε ιδέαν πως ζώμεν και υπάρχομεν και εσμέ! Τι δεν επάθομεν!

Εξυβρίσθημεν, εδιώχθημεν, ως περικαθάρματα του κόσμου ελογίσθημεν ημείς οι Αρχιερείς του Ελληνικού μας λαού. Οι ονειδισμοί των ονειδιζόντων των και αι κατηγορίαι πάσαι επέπεσον ιδίως επί την κεφαλήν του φίλου σας. Θεωρούμαι ως αρχηγός συμμοριών εγώ, όστις τα ρήματα μονών της αιωνίου ζωής λαλώ.

Επαύθην, απεκλείσθην της μετά της επαρχίας μου συγκοινωνίας και ως κάθειρκτος [φυλακισμένος] ευρίσκομαι εν Δράμα. Και αυτός ο έξω της πόλεως περίπατος προχθές μοι απηγορεύθη. Ουδείς άλλος επιέσθη τόσον σκληρώς και τόσον αδίκως, όσον ο φίλος σας.

Τώρα φοβούμαι μήπως διά της βίας και της λόγξης απαχθώ, αλλά χαίρω διότι ενθυμούμαι τον μακαρισμόν του Κυρίου ειπόντος «μακάριοί εστε... ψευδόμενοι ένεκεν εμού». Άλλοι κακουργούσι και ημείς τιμωρούμεθα. Κακουργούσιν οι Βούλγαροι, ενθέρμως υπό των Ευρωπαίων μεταρρυθμιστών υποστηριζόμενοι, και ονειδίζεται ο Ορθόδοξός μας λαός και διώκονται οι Αρχιερείς και παν ρήμα πονηρόν λαλείται καθ' ημών εν τω Ευρωπαϊκώ τύπω.

Αλλ' υπάρχει και διά τους αδικουμένους ημάς παρήγορος και προστάτης, και είνε ούτος ο πατήρ ημών ο εν τοις ουρανοίς, ούτινος η δεξιά εποίησε δύναμιν και ο βραχίων ο υψηλός συνέτριψε πολλούς εχθρούς μας, και θα συντρίψη και αύθις.

Τα χρήματά σας 60 φρ. πώς να σας στείλω; Εδώ δε δεν έχομεν ταχυδρομικόν μέσον και το εντόπιον δεν παραλαμβάνει διά ξένα μέρη χρήματα. Να τα στείλω εις Κων/πολιν, όπου, ως μανθάνω, μεταβαίνετε μετ' όλίγας ημέρας προσκαλούμενος ως καθηγητής εις την Θεολογικήν Σχολήν;

Την είδησιν ταύτην έγγραφέ μοι χθες ο Κων/τίνος Βαλιάδης, χρηματίσας [διατελέσας] επί διετίαν Αρχιδιάκονός μου, ο ανεπιός του σεβαστού μας Πατριάρχου Κωνσταντίνου. Πιστεύω γνωρίζεις τον Κωνσταντίνον. Παρακαλώ σε αδελφέ, αυτόν ν' αφήση διάδοχόν σου, είνε χρηστός νέος και τοιούτος ο όποιος θα τίμηση τας συστάσεις και προσπάθειας σας.

Φροντίσατε, αγαπητέ, αγγείλητέ μοι την επιτυχίαν των προσπαθειών σας, ίνα έχω λέγειν ότι καίτοι νεκρός ο Δράμας και πάντοθεν διωκόμενος, αλλ' όμως ζη εν ταις καρδίαις των φίλων του και εύρηται πάντοτε εν τιμή και αγάπη.

30 Ιουλίου 1907

Ο Δράμας Χρυσόστομος

** Σωφρόνιος Ευστρατιάδης Αρχιμανδρίτης Καβάλας.

Από το βιβλίο «Το αρχείο του εθνομάρτυρος Σμύρνης Χρυσοστόμου Σμύρνης, όπως διεσώθη από τον Μητροπολίτη Αυστρίας Χρυσόστομο Τσίτερ, τόμος α΄], Μητροπολίτης Δράμας 1902-1910», έκδοση του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης.

Πηγή: pemotousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)